

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2753

Vragen van het lid **Ellemeet** (GroenLinks) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de eigen bijdragen voor haarwerken* (ingezonden 6 april 2022).

Antwoord van Minister **Kuipers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 16 mei 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2481.

Vraag 1

Bent u bekend met het onderzoek «Eigen betalingen voor hulpmiddelengebruikers» van Nivel uit juli 2021?¹

Antwoord 1

Ja, dit onderzoek is op verzoek van mijn ambtsvoorganger uitgevoerd en is op 17 september 2021 met uw Kamer gedeeld.²

Vraag 2 en 3

Hoe weegt u de conclusie dat 56% van de gebruikers van haarwerken meer heeft betaald dan de vergoeding voor een haarwerk?

Wat vindt u ervan dat mensen die een haarwerk nodig hebben, gemiddeld 466 euro moeten bijbetalen met uitschieters tot 1.600 euro?

Antwoord 2 en 3

Vanuit de basisverzekering is er bij medische indicatie een maximale vergoeding voor een haarwerk van 457,50 euro in 2022 (452 euro in 2021). Indien de aanschaffingskosten van haarwerk meer is dan 457,50 euro, dan bedraagt de eigen bijdrage het verschil tussen de aanschaffingskosten en de maximale vergoeding. Er is dus geen maximale eigen bijdrage voor een pruik en de eigen bijdrage is afhankelijk van de prijs van het gekozen haarwerk. Het is mogelijk om boven de maximale vergoeding uit de basisverzekering nog een vergoeding te ontvangen voor een haarwerk vanuit de aanvullende verzekering. Of sprake is van een vergoeding vanuit de aanvullende verzekering en de hoogte van de aanvullende vergoeding is afhankelijk van de specifieke aanvullende verzekering.

¹ Nivel, juli 2021, «Eigen betalingen voor hulpmiddelgebruikers».

² Kamerstuk 32 805, nr. 121.

Het doel van het onderzoek van Nivel «Eigen betalingen voor hulpmiddelgebruikers» was om meer inzicht te krijgen in de kosten die hulpmiddelgebruikers maken voor hun hulpmiddelen en andere zorgvragen en in de problemen die mensen daarbij ondervinden voor hun hulpmiddelgebruik. Hierbij is gekeken naar de kosten van 3.120 hulpmiddeleengebruikers. Van deze respondenten waren er 30 mensen die een haarwerk hebben aangeschaft. Ruim de helft van de hulpmiddelgebruikers met een haarwerk (53,3%) geeft aan een eigen betaling te hebben gedaan. Van de mensen die een eigen betaling hebben gedaan voor een haarwerk is de mediaan 466 euro en loopt de eigen betaling uiteen tussen de 120 euro en 600 euro. De andere helft van de mensen met een haarwerk hebben geen eigen betaling gedaan. Het onderzoek geeft geen informatie over wie niet de maximale vergoeding nodig had voor de aankopen van een haarwerk en wie geen bijbetaling had omdat zij aanspraak konden maken op een hogere vergoeding vanuit hun aanvullende verzekering. Circa de helft van de mensen heeft een haarwerk aangeschaft zonder eigen betaling en bij de mensen waar sprake was van een eigen betaling is de mediaan 466 euro. Er is dus geen sprake van een gemiddelde bijbetaling van 466 euro bij een haarwerk. Wel is bij een deel van de mensen sprake van een aanzienlijke bijbetaling. Deze bijbetaling is afhankelijk van de prijs van het gekozen haarwerk.

Vraag 4

Wat zijn de gemiddelde kosten voor een haarwerk met blond, donker en kroeshaar, voor zowel mannen als vrouwen?

Antwoord 4

Het is lastig om in zijn algemeenheid iets te zeggen over de prijzen van haarwerken. De Alopecia-vereniging heeft eerder een inventarisatie gemaakt, en volgens hen zijn confectiehaarwerken met synthetisch haar verkrijgbaar vanaf 300 euro.

Via internet zijn nog goedkopere haarwerken te koop. Uit de verkenning van de Alopecia-vereniging bleek verder dat een maathaarwerk met echt haar of gepatenteerd synthetisch haar verkrijgbaar zijn voor 1.250 euro tot 1.500 euro. Tot slot kwam de vereniging tot de conclusie dat de duurdere zaken bedragen vragen tot circa 4.000 euro, waarbij aangetekend wordt dat de hoogte van de aanschafprijs geen garantie is voor een beter passend haarwerk. De prijsverschillen tussen haarwerken zijn dus groot. Mensen kunnen zelf de afweging maken of ze willen bijbetalen (en hoeveel) voor een haarwerk van een hogere kwaliteit.

Vraag 5

Klopt het dat mannen met alopecia geen haarwerk vergoed krijgen? Zo ja, waarom krijgen zij dat niet vergoed? Begrijpt u dat dit vooral voor jonge mannen problematisch kan zijn?

Antwoord 5

Het klopt dat de zorgverzekeringswet geen vergoeding kent voor mannen die een haarwerk willen vanwege «klassieke mannelijke kaalheid». Om in aanmerking te komen voor een vergoeding moet sprake zijn van een medische indicatie. Klassieke mannelijke kaalheid wordt niet beschouwt als een medische aandoening. Deze vorm van kaalhoofdigheid is het gevolg van het normale verouderingsproces. Een man kan in geval van een medische aandoening of als sprake is van behandeling van medische aard wel aanspraak maken op een pruik of haarwerk, als hij daar redelijkerwijs op aangewezen is. Dit geldt bijvoorbeeld in het geval van verminking als gevolg van brandwonden.

Ik ben ermee bekend dat sommige mannen hun «klassieke mannelijke kaalheid» als problematisch ervaren. Als zij besluiten om een haarwerk te gaan dragen of behandeling te ondergaan, dan is dat een keuze op basis van cosmetische gronden en is daarmee voor eigen rekening.

Vraag 6 en 7

Welke mogelijkheden zijn er om de vergoedingen voor haarwerken afhankelijk te maken van kosten in plaats van te werken met een maximumbedrag van 443 euro? Wat zijn daar de effecten van?

Waarom is gekozen om te werken met een maximumbedrag voor haarwerken en niet voor een bepaald percentage of volledige vergoeding op basis van de kosten?

Antwoord 6 en 7

De systematiek van vergoeding zou het mogelijk kunnen maken om haarwerken, net zoals andere hulpmiddelen, volledig te vergoeden. Uit doelmatigheids-overwegingen is voor haarwerken gekozen om een eigen bijdrage te vragen, en in 2022 is de maximale vergoeding 457,50 euro. Als dit principe wordt losgelaten zal dat leiden tot hogere uitgaven aan haarwerken, maar leidt dat ook tot de vraag in hoeverre een bijbetaling op andere hulpmiddelen gerechtvaardigd is. In alle gevallen zal het een effect hebben op de hoogte van de premie.

Het onderzoek van Nivel laat zien dat de prijsverschillen tussen haarwerken groot zijn. Het is buitengewoon lastig om vast te stellen of de keuze voor duurdere haarwerken voortvloeit uit noodzakelijke of cosmetische overwegingen. De maximale vergoeding in 2022 bedraagt 457,50 euro. Ik acht deze vergoeding voor nu voldoende zodat verzekerden een haarwerk kunnen kiezen die vanuit de medisch noodzakelijke criteria nodig is. Indien een vrouw daarnaast aanvullende cosmetische eisen heeft voor een haarwerk, bijvoorbeeld de lengte van het haar, dan kan zij middels een bijbetaling kiezen voor een duurder haarwerk.

Vraag 8

Vindt u de vergoeding voor een haarwerk nog toereikend? Zo ja, hoe verwacht u dat sommige mensen zomaar 1.600 euro kunnen bijleggen voor een haarwerk? Zo nee, welke stappen bent u bereid te zetten om de vergoeding voor haarwerken te verbeteren?

Antwoord 8

Ik ben niet voornemens om de maximale vergoeding voor een haarwerk te herzien. Ik constateer dat de prijsverschillen tussen haarwerken groot zijn en ik heb op dit moment geen aanwijzingen dat de keuze voor duurdere haarwerken uitsluitend gebaseerd is op medisch noodzakelijke gronden. Daarnaast hoeft een passend haarwerk niet altijd gepaard te gaan hoge aanschafprijs, ook niet als daar cosmetische overwegingen een rol bij spelen. Tevens blijkt uit het NIVEL-onderzoek dat bijna de helft van de ondervraagde mensen geen eigen bijdrage voor een haarwerk heeft betaald. De andere helft van de ondervraagde mensen doen wel een bijbetaling voor een haarwerk, in het onderzoek is de mediaan 466 euro. Een bijbetaling van 1.600 euro voor een haarwerk is uitzonderlijk en ik verwacht niet dat iedereen dat wil én kan bijleggen. Ik zie geen medisch noodzakelijke gronden om de vergoeding voor haarwerken te vergroten, en vind het vanuit doelmatigheidsoverwegingen ook niet verstandig om alle haarwerken uit de basisverzekering te vergoeden of de maximale vergoeding substantieel te verhogen.